

Nro.

236.

DZIENNIK

Patryotycznych Polityków w Lwowie.

Dnia 15go Października 1796.

Gazety.

FRANCYA.

Dalszy ciąg rapportu J. Bounaparte.

Z Paryża dnia 17. Września. Nieprzyjaciel cofnął się do Roveredo; Jenerał Kampond miał zlecenie marszerowania między te miasto i Etich, pod czas gdy Jenerał Victor postępował bitym gościńcem. Nieprzyjaciel tu po stracie znaczney w ubitych i poimanych znowu się cofnął. To gdy się działo Jenerał Vanbois wpadł szturmem do obozu Mori, i

ścigał po drugiey stronie *Etsch* przelamanych. Ci korzystając z zręcznego położenia miejsc, stawiali się w każdej cieśninie nacierającym aż do samego *Tridentu*. Jenerał *Massena* zgromadziwszy swe woyska, odpoczął moment krótki, a tym czasem podiażdy kawaleryi rozpoznaly położenie Cesarzkich. Ci zagniezdzi się przed *Kalliano*, zasłaniając *Trident*. Te stanowisko zdawało się być niedobyte; *Etsch* ze wszech stron oblewa przykregory, i nie zostawia tylko jednę drogę do wioski opatrzoney niedostępnym zamkiem. W tych murach nieprzyjaciel osadził swe sily, i dla wyparcia go z tamtąd trzeba było użyć nowych sprężyn. Jenerał *Donimartin* znalazłszy zręczne położenie obok ciasnych wąwozów, rozpoczął kanonadę z 8. lekkich armat; z obu stron stanęły tym czasem małe diwizye piechoty, które drażniły atakowanych ręcznym ogniem, a trzy Półbrygady wzwartych szeregach z orężem na ramieniu, batalionami pomykały się do cieśnin. Nieprzyjaciel nie śmiał się długo opierać, i odsłonił cieśniny woyskom naszym, kawalerya rzuciła się za nim w pogoń; moy Adiutant *Marois* na czele

50. Huzarów, chciał wstrzymać całą kolumnę pierzchających; lecz otoczony zewsząd, strącony z konia i stratowany od części wojsk nieprzyjacielskich. Mimo to rany jego nie są śmiertelne. Podkownik 1. reimentu uzarów w tym razie utracił swe życie. Obyw: *Beiffiera*, Kapitan kompanii moiej przewodnik, postrzegłszy 2. armaty w ucieczce, rzucił się do nich z 5. lub 6. przewodnikami, i opanował je mimo mocny odpór nieprzyjacielski. Zwycięstwo te przyniosło nam wiele jeńców, armat i kilka chorągwi.

NIEMCY.

Rapporta woienne.

Arcy - Xiążę Karol donosi z głównej kwatery pod *Schwetzingen*, Dnia 29. Września, że gdy się nieprzyjaciel cofał ku *Canstadt*, Jen: *Nauendorf* zabrał mu w okolicach *Ulm* piekarnie z ludźmi do tych należącemi, i 6. Kommissarzów, którzy wysłani byli przodem do *Stuttgard*, końcem przysposobienia potrzeb dla

dla ciągnących tam 4 diwizyi woyska. Potym zdarzeniu Cesarscy opanowali zaraz wzgórkę *Oberelchingen* i *Albeck*, a to dla zastonienia grobli prowadzących do *Stuttgard*. Dnia 24. Jenerał *Nauendorf* kazał przedniey swey straży zaczepić kolumnę nieprzyjacielską, która dniem wprzódwy zwiiała się w okolicy *Ulm*; potem opanował *Göppingen* dnia 27. pomknął się rzeczony Jen: z swą diwizyą do *Blaubeyern* i ku *Tübingen*. Feld: *Petrasch* osadziwszy częścią infanteryi i kawaleryi góry i przesmyki *Kniebis*, równie iak i równiny *Kinzig*, *Mark* i *Renck*, pobiegł z resztą swey diwizyi ku *Villingen*, a to dla harcowania z tyłu armii Jenerała *Moreau*. Diwizya, którą ten ostatni wysłał w posilek do *Kehl*, znalazłszy wszystkie przesmyki opanowane od Cesarzkich w *Kintzingerthal*, musiała obrócić marsz swój na *Freyburg*. — Feld: *Neu* donosi z *Moguncyi*, że po złączeniu się części garnizonu *Moguncckiego*, przednie straży woysk *Francuskich* ośmieliły się często napadać Cesarzkich pod murami téy fortecy. Rzeczony *Feldmarszałek* napadłszy temi dniami jednę ich diwizyą, spędził ją, zagarnawszy do 150. ieńców. — Dnia 29.

Arcy-

Arcy - Xiążę Karol stanął z główną kwaterę w *Schmetzingen*.

Podług raportu Jenerala Art: *Latour* z głównej kwatery *Grotb* dnia 1. Października, korpus jego dnia 29. pomknęło się do *Biberach*. Jenerał *Baillet* znalazł jeszcze dnia tego nieprzyjaciół w tym miejscu, ale po krótkiej utarczce, spędził go do *Grotb*. Tu przednia straż jego tęgą kanonadą przywitana została; lecz dobre urządzenia zniweczyły odpór nieprzyjacielski, i zmusiły go do retyrady.

Feld: *Mercandin* pomknął swe korpus dnia 29. aż do *Mühlhausen*, a Feld: *Fröblich* dnia 27. do *Leutkirch*, gdzie zabrał 6 wozów bagażowych i kilkunastu jeńców. Dnia 29. miał ten ostatni udać się do *Wangen*, a to by rychley od nieprzyjaciół przebrał się do *Stockach* i granic Szwaycarskich. Jenerał *Klinklin* pobiegł tym czasem do *Wolfceck* i *Ravensburg*. Dnia 30. przednia straż korpusu Hr. *Latour* pomykała się od *Grotb* do *Schussenriet*, a w drodze pod *Steinhausen* z nadzwyczajną zawziętością obskoczona była od nieprzyjaciół, którzy wśród bitwy mocne stali posiłki tył-

tylney swey straży z diwizyi Jenerałów St. Cyr, *Dubem i Taponnet*. W momencie obie strony na całych liniach z zapalem bć się poczęły; Hr. *Latour* z głównym korpusem pospieszyć musiał na poboiowisko, i tym dopiero sposobem nieprzyjaciel z znaczną stratą w ubitych, rannych i poimanych, spędzony został. Strata w uporney tej bitwie, gdzie przednia straż pod X. *Engbien*, ośobliwiey się wyszczególniła, nie mała była dla Cesarzkich; Feld: *Latour* rachuje sam 600. w ubitych i rannych, a między temi 400. z korpusu Emigrantów. Przy odejściu gońca z tym raportem, nieprzyjaciel nie myślił się ieszcze cofać daley; zdaie się, że chce naprężyć swe siły, i póty wstrzymywać nieprzyjaciół; póki nieprzeprowadzi za przykre wawozy znacznych cugów swey artyleryi.

Z późniejszego rapportu Jen: Art: *Latour* pod 2. Października okazuje się, że nieprzyjaciel widząc niepodobieństwo spędzenia z tylną swą strażą korpusu Hr. *Latour*, wzmocnił ją dnia drugiego nową diwizyą i resztą swey armii, a potym uderzył nayprzód na prawe skrzydło
Ce-

(1887)

Cesarzkich, które gdy przemagałcey się ustąpić musiało, rzucił się jeszcze na same centrum, a po krwawey bitwie, przymusił i te do retyrady. Hr. *Latour* potym zdarzenia cofnął się za *Rotenbach* do *Alenmoss*, Feld: *Mercandin* do *Münchenroth*, a Hr. *Baillet* do *Laubheim*. Szczegóły i straty, iakie strony poniosły w krwawey tey bitwie, późniey doniesione będą. Tym czasem, dodaie rapport, że korpus *Kondego* w tey retyradzie mocno się wylzczególniło, i wszędzie nacierających nieprzyjaciół odpierają mężnie.

Z *Milheim* dnia 20. *Września*. Mimo klęski, iaką Francuzi ponieśli dnia 11. i 14., trzymali się oni jeszcze przy *Labnie*; ale przegrana dnia 17. i strata Jenerała *Marceau*, zniewoliła ich do retyrady ku naszym okolicom. Przedwczora przybył tu cug ciężkiej artyleryi z *Deutz*, i wyprawiony zaraz został do *Düsseldorf*. Dziś spodziewamy się tu 3000. piechoty i 2000. Kawalerii. Główne korpus umyka się wzdłuż gór przed Austryakami, gdzie bezpieczniejsze jest od ich napaści, aniżeli na równinach.

Z *Stras-*

(1888)

Z *Strasburga* dnia 18. *Września*
Dziś przed świtem Cesarscy atakowali
nadspodzianie szańce pod *Kebl*, i już
byli ich panami; ale Republikanie po-
krzepieni nowym mężstwem, i świeżemi
posiłki, odzyskali na powrót w momen-
cie utracone stanowiska. Do *Strasburga*
przyprawiono wiele jeńców i ran-
nych nieprzyjaciół. Teraz maszeruje
6000. gwardyi narodowej do *Landau*,
końcem zastąpienia garnizonu, który pod
Jenerałem *Marescot* wyszedł w pole.

(z *Dodatkiem.*)